

Denizli Yöresinden Paederus Dermatiti Olguları

The Cases with Paederus Dermatitis From Denizli Region

Berna Şanlı Erdoğan, Şeniz Ergin, Şebnem Aktan*, Nida Kaçar

Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Dermatoloji Anabilim Dalı, Denizli, Türkiye

*Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dermatoloji Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Özet

Amaç: Çalışmamızda, Paederus dermatitli olguların dermatolojik öykülerinin ve klinik bulgularının değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmaya öykü ve klinik muayene ile Paederus dermatiti tanısı alan yaş ortalamaları 31.75 ± 15.72 olan 9 kadın, 7 erkek toplam 16 olgu dahil edildi.

Sonuçlar ve Yorum: Coğu Temmuz ayında başvuran hastaların hepsi Denizli il merkezinde yaşamaktaydı ve son 1 hafta içinde bahçeli bir yere gitme veya balkonda zaman geçirme öyküsü mevcuttu. En sık boyun ve boyun V bölgesi olmak üzere üst ekstremitte, omuz ve skapuler bölgede yerleşen eritemli zeminde veziküler-büllöz ve/veya püstüler morfolojide, sıklıkla ağrı-acıya neden olan çizgisel veya madeni para şeklinde lezyonlar gözlemlendi.

Çukurova ve Aydın çevresinden epidemileri bildirilen bu dermatitin özellikle sıcak ve nemli yaz aylarında ilimizde de görüldüğünü, ülkemizde benzer iklime sahip diğer yörelerde belki de sık görülen, ancak ayırıcı tanıya giren fitofotodermatit, impetigo ve herpes zoster vb dermatozlarla karıştırıldığını, dolayısıyla ayırıcı tanıda göz önüne alınması gerektiğini vurgulamak istedik. (*Turkderm 2006; 40: 123-5*)

Anahtar Kelimeler: Paederus dermatiti

Summary

Background and Objective: Paederus dermatitis is a self-limited skin disorder characterized with linear and vesicular, bullous and/or pustular lesions on erythematous bases caused by Paederus species belonging to Staphilinidae (Coleoptera) family. The lesions which are seen in warm and moist climates especially in summer months occur within 24 hours after the crushing of the beetle over the skin and heal with slight hyperpigmentation within 7-8 days. In our study we aimed to evaluate the history and clinical features of cases with Paederus dermatitis.

Materials and Methods: Sixteen patients (9 female, 7 male, mean age: 31.75 ± 15.72) were diagnosed as Paederus dermatitis on history and clinical findings. Detailed history and clinical features of the patients were recorded.

Results: Most of the patients live in central part of Denizli and have a history of spending time in a garden or on a balcony. Mostly painful lesions were commonly located on the neck and V region of the neck, upper arm, shoulder and scapular regions with linear or nummular pattern.

Conclusion: The cases from Çukurova and Aydın region have been reported previously. In this report, we stress that Paederus dermatitis may be a common dermatosis in other regions with similar climates in Turkey and should be considered in differential diagnosis of phytodermatitis, impetigo, herpes zoster, etc. (*Turkderm 2006; 40: 123-5*)

Key Words: Paederus dermatitis

Paederus dermatiti eritemli zeminde çizgisel veya madeni para şeklinde, veziküler, büllöz ve/veya püstüler lezyonlarla karakterize kendi kendini sınırlayan Staphilinidae (Coleoptera) familyasına ait olan Paederus türlerinin neden olduğu bir deri hastalığıdır¹⁻³. Coğunlukla sıcak ve nemli iklimlerde özellikle Mayıs-Ha-

ziran aylarında, bazı bölgelerde epidemiler şeklinde görülen bu akut veziküler dermatitle ilgili olarak güney batı ve güney doğu Amerika, Havai, İtalya, Nijerya, Sri Lanka, Venezüela, Tanzanya, İran ve ülkemizden Çukurova ve Aydın yöresinden olgular bildirilmiştir^{1,2,4,5}.

Yazışma Adresi: Dr. Berna Şanlı Erdoğan, Pamukkale Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dermatoloji Anabilim Dalı, 20100 Denizli, Türkiye
Tel.: 0258 241 00 34/237-604 Fax: 0258 241 00 40 E-mail: bernasan@yahoo.com **Alındığı tarih:** 01.10.2004 **Kabul tarihi:** 01.02.2005

Gereç ve Yöntem

Çalışmaya öykü ve klinik muayene ile Paederus dermatiti tanısı alan yaş ortalamaları 31.75 ± 15.72 olan 9 kadın, 7 erkek toplam 16 olgu dahil edildi. Hastaların yaşları, cinsiyetleri, başvurdıkları ay kaydedildi; yakınmaları ve yakınma süreleri, yaşadıkları yer, son bir hafta içinde buldukları yerler, öyküde şüpheli böcek olup olmadığı ayrıntılı bir şekilde sorgulandı. Lezyonların yerleşim yerleri, klinik görünüşleri kaydedildi.

Bulgular

Paederus dermatiti tanısı alan 16 hastanın yaş ortalamaları 31.75 ± 15.72 (9-63 arasında) idi. Hastaların hepsi Denizli il merkezinde yaşıyordu. On hastada son 1 hafta içinde bahçeli bir yere gitme veya balkonda zaman geçirme öyküsü mevcuttu. İki hasta Haziran, 11 hasta Temmuz, 3 hasta Ağustos ayında başvurdu. Ortalama yakınma süreleri 3 gün olarak belirlendi.

Hastaların 6'sında şüpheli bir böcek ısırığı öyküsü saptandı. Dokuz hastada acı, 3 hastada ağrı, 8 hastada kaşıntı, 4 hastada yanma yakınmaları mevcuttu (sekiz hastada birden fazla yakınma mevcuttu). Hastaların hiçbirinde sistemik yakınmaya rastlanmadı.

Beş hastada birden fazla lokalizasyonda lezyon saptandı. Lezyonların en sık (8 hastada) boyun ve boyun V bölgesinde yerleştikleri gözlemlendi (Şekil 1). Beş hastada üst ekstremitte, 3 hastada omuz ve skapular bölge, 2 hastada yüz, 3 hastada alt ekstremitede lezyon gözlemlendi (Şekil 2) Deri bakısında lezyonların eritemli zeminde veziküler-büllöz ve/veya püstüller morfolojide, çizgisel veya madeni para şeklinde olduğu gözlemlendi. Dört olguda antekübital veya popliteal bölgede "öpçük" lezyon mevcuttu.

Topikal olarak kortikosteroid ve antibakteriyel karışımı krem ve/veya topikal antiseptik pansuman tedavisi verilen hastalarda 5-6 günde hafif hiperpigmentasyonla klinik iyileşme gözlemlendi.

Şekil 1. Boyunda eritemli, yer yer püstüller ve krutlar içeren plak

Tartışma

Paederus dermatiti Paederus türü böceklerin deriye teması sırasında kazayla ezilmesi sonucu vücut sıvılarında bulunan "pederin" adı verilen hemolenf sıvısının neden olduğu bir akut irritan kontakt dermatittir^{2,5-7}. Nemli ve çürümüş yapraklarda, topraktaki organik maddelerde yaşayan böcek yağmurlu günlerde çoğalmaktadır. Bu nedenle olgular genellikle yaz yağmurlarının görüldüğü Mayıs-Haziran aylarında görülmektedir^{1,2}. Genellikle akşamları görülen ve lambaların çevresinde toplanan bir böcek olan Paederus türlerinin ısırmadığı, sokmadığı, deri üzerinde yürümelerinin herhangi bir deri lezyonuna neden olmadığı bildirilmektedir. Lezyonlar deride böceğin ezilmesinden sonraki ilk birkaç dakikada yanma ve karıncalanma hissinin ardından 24 saat içinde ortaya çıkar ve hafif bir hiperpigmentasyonla 7-8 günde iyileşir⁷. Lezyonların klinik görünümü klasik bir böcek sokması reaksiyonundan çok fitofotodermatit, herpes zoster ve impetigoya benzer. Alptekin ve arkadaşları bu dermatitin sık görüldüğü Çukurova yöresinde, hastaların getirdiği böcek örneklerinden yola çıkarak, Paederus fuscipes ile deneysel olarak hayvanlarda insanlarda görülene benzer bir dermatit oluştuğunu gözlemişler ve bu dermatitin ortaya çıkma ve iyileşme sürelerinin de insanlarda görülenle benzer olduğunu göstermişlerdir⁶.

Histopatolojik olarak akut dönemde epidermal nekroz ve büll ile geç dönemde mitotik figürlerle birlikte belirgin akantozise uzanan bir spektrumda lezyonlar görülür⁸.

Hastanın öyküsü ayırıcı tanıda önemli bir faktördür. Fiziksel yanıklar, herpes simpleks, herpes zoster, periorbital sellülit, akut allerjik kontakt dermatit, fitofotodermatit, büllöz impetigo, Sneddon-Wilkinson hastalığı, püstüller psoriasis, faktitisel dermatit, böcek sokmaları ayırıcı tanıya giren hastalıklar arasındadır^{1,2,8}. Hastalarımızdan üçü yakınmalarını ağrı şeklinde ifade etmekle birlikte, bu hastaların lezyonlarında dermatomal dağılımın olmaması zona tanısından uzaklaşmamızı sağladı. Benzer şekilde öyküde kontakt dermatite neden olabilecek bitki, takı, vb etkenlere rastlanmaması, lezyonların Paederus dermatitinin sık görüldüğü yaz aylarında ortaya

Şekil 2. Sırtta eritemli zeminde püstüller içeren lezyonlar

çıkması, lineer veya öpücük şeklinde lezyonlar, kısa iyileşme süreci, kontakt dermatit ve diğer ayırıcı tanıya giren hastalıklardan uzaklaşmamıza neden olmuş ve bize böcek öyküsü olmayan hastalarda da Paederus dermatiti tanısını düşündürmüştür. Literatürde Paederus dermatitiyle birliktelik gösteren bir eritema multiforme olgusu da bildirilmiştir⁹.

Ülkemizde sıcak ve nemli iklim nedeniyle özellikle Çukurova bölgesinde yaygın olan yaz aylarında geceleri dışarıda oturma/yatma alışkanlığı Denizli yöresinde de kısmen daha az da olsa bulunmaktadır. Nitekim hastalarımızın çoğunda son 1 hafta içinde bahçeli bir yere gitme veya balkonda zaman geçirme/yatma öyküsünün olması yöre halkının böceklerle karşılaşma riskini arttırmaktadır.

Literatürde az sayıda olguda kişiyi 5-7 gün işinden alıkoyabilecek sistemik yakınmaların eşlik ettiği şiddetli bir tablo görülebildiğinden söz edilmişse de biz hastalarımızın hiçbirinde böyle bir tabloya rastlamadık². Ülkemizde Çukurova ve Aydın çevresinden epidemileri bildirilen bu dermatitin özellikle sıcak ve nemli yaz aylarında ilimizde de görüldüğünü, ülkemizde benzer iklime sahip diğer yörelerde belki de sık görülen ancak ayırıcı tanıya giren kontakt dermatit, herpes zoster, büllöz impetigo ve fitofotodermatit vb dermatozlarla karıştırılabilen, dolayısıyla ayırıcı tanıda göz önüne alınabilecek bir tablo olduğunu vurgulamak için olgularımızı sunmayı uygun bulduk.

Kaynaklar

1. Uslular C, Kavukçu H, Alptekin D, Acar MA, Denli YG, Memişoğlu HR, Kasap H: An epidemicity of Paederus species in the Çukurova region. *Cutis* 2002; 69:277-9.
2. Kamaladasa SD, Perera WDH, Weeratunge L: An outbreak of Paederus dermatitis in a suburban hospital in Sri Lanka. *Int J Dermatol* 1997; 36:34-6.
3. Wilson DC, King LE: Arthropod bites and stings. *Dermatology in general medicine*. Eds. Freedberg IM, Eisen AZ, Wolff K, Austen KF, Goldsmith LA, Katz SI, Fitzpatrick TB. 5th ed. New York, McGraw Hill Book Company, 1999; 2685-95.
4. Paederus dermatitis in northern Iran: a report of 156 cases. Zargari O, Kimyai-Asadi A, Fathalikhani F, Panahi M: *Int J Dermatol* 2003; 42: 608-12.
5. Sendur N, Savk E, Karaman N: Paederus dermatitis: a report of 46 cases in Aydın, Turkey. *Dermatology* 1999; 199:353-5.
6. Alptekin D, Uslular C, Kasap H, Kavukçu H, Denli G, Acar MA, Memişoğlu HR: Adana yöresinde vezikant lezyonlara neden olan Paederus fuscipes (Coleoptera: Staphylinidae) ile deneysel çalışma. *Ç.Ü. Tıp Fakültesi Dergisi* 1999; 24: 27-31.
7. Odom RB, James WD, Berger TG: *Andrews' diseases of the skin clinical dermatology*. 9th ed. Philadelphia, WB Saunders Company, 2000; 527-73.
8. Brazzelli V, Martinoli S, Prestinari F, Rosso R, Borroni G: Staphylinid blister beetle dermatitis. *Contact Dermatitis* 2002; 46: 183-4.
9. İnanır I: Erythema multiforme associated with blister beetle dermatitis. *Contact Dermatitis* 2002; 46:175.